

Tussentijds rapport:
**“Geef de wereld een
thuis”**
werkjaar 2017

Auteur:

Lenny Trogh, interprovinciale medewerker project “geef de wereld een thuis”

Inhoudstafel

1. Pleegzorg voor vluchtelingengezinnen en meerderjarige vluchtelingen met een beperking	
2. Pleegzorg voor niet begeleide minderjarige vreemdelingen	3
2.1. Algemeen	3
2.2. Aanmelding	3
2.3. Samenwerking met nieuwe rechtstreeks toegankelijke leefgroepen	4
2.4. Voorbereiding van NBMV voor wie pleegzorg geschikt is	5
2.5. Implementatie van de Alternative Family Care (AlFaCa)-methodiek in de eigen organisatie	5
2.5.1. Rekrutering van cultuurgelijke en -verwante pleeggezinnen	5
2.5.2. Screening en voorbereiding van cultuurgezinnen volgens een door AlFaCa ontwikkelde methodiek	6
2.5.3. Directe plaatsingen	7
2.5.4. Specifieke begeleidingsmethodieken gericht op empowerment en competentieverhoging bij pleeggezinnen (zowel bestands- als netwerkgezinnen) uit de herkomstlanden	8
2.6. Ondersteuning bij de implementatie van de AlFaCa-methodiek	9
3. Cijfers	11
3.1. Plaatsingen NBMV	11
3.2. Directe plaatsingen	11
3.3. Pleeggezinnen voor NBMV (jan-mei 2017)	11
3.4. Beëindigde plaatsingen NBMV (jan-mei 2017)	12
3.5. Belangrijkste resultaten	12
3.6. Plaatsingen van vluchtelingengezinnen met minderjarige kinderen en meerderjarige vluchtelingen met een beperking	12
4. Besluit	13
<u>Bijlage 1: evaluatienota opgemaakt door Vluchtelingenwerk Vlaanderen juni 2017; Lore Robeyns</u>	<u>14</u>

1. Pleegzorg voor vluchtelingengezinnen en meerderjarige vluchtelingen met een beperking

Ondanks de inspanningen van pleegzorg, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, het Agentschap Jongerenwelzijn en de verschillende kabinetten van de bevoegde ministers maken de administratieve moeilijkheden de opstart van deze werking tot op heden onmogelijk. Voor een uitgebreide analyse van de problematiek verwijzen we naar de bijgevoegde evaluatienota opgemaakt door Vluchtelingenwerk Vlaanderen (juni 2017) in bijlage 1.

2. Pleegzorg voor niet-begeleide minderjarigen vreemdelingen (NBMV)

2.1. Algemeen

Het eerste werkjaar van “Geef de wereld een thuis” heeft de diensten voor pleegzorg de kans gegeven om samen met de betrokken partners een inhoudelijk kwaliteitsvolle werking uit te bouwen wat de opvang van NBMV in pleegzorg betreft. Rond de intake en voorbereiding van de jongeren werden verschillende methodieken uitgewerkt en geïmplementeerd. De screening van de kandidaat pleegzorgers werd aangepast aan de doelgroep en ook de begeleiding van zowel bestands-als netwerkplaatsingen werd inhoudelijk uitgediept. Een uitgebreide bespreking hiervan is terug te vinden in het tussentijds - en eindrapport van het werkjaar 2016.

De werkwijze, die noodzakelijk is voor deze bijzondere doelgroep op vlak van voorbereiding van de jongeren, intake en screening wordt in de meeste provincies opgenomen in de reguliere werking van pleegzorg.

Er wordt verder samengewerkt met alle betrokken actoren binnen het project om de hulpverlening aan de NBMV verder af te stemmen. Binnen de verschillende provinciale diensten is er een dynamische samenwerking en 2-maandelijks wordt een interprovinciaal overleg georganiseerd. Op dit overleg zijn ook de categoriale diensten aanwezig en recent sluit ook de dienst Voogdij aan.

Gedurende het voorbije half jaar werd het project gecontinueerd en werd aandacht besteed aan volgende punten:

2.2. Aanmelding

In samenwerking met potentiële verwijzers (voogden, centra van Fedasil, residentiële voorzieningen) en Integrale Toegangspoort (ITP) werd een nieuwe manier van aanmelden uitgewerkt.

De instroom van NBMV wordt interprovinciaal opgevolgd. Iedere projectmedewerker kijkt of een jongere die aangemeld wordt via ITP enkel bij zijn provincie is aangemeld en of dit een terechte vraag is. Als de

jongere geen voorkeur voor een bepaalde regio (provincie) heeft dan wordt de NBMV in alle provincies aangemeld voor pleegzorg.

Op dit ogenblik is er maar één wachtlijst en dat is de lijst die in Insisto verschijnt. De wachtlijst is enkel voor de jongeren die een vraag hebben voor bestandspleegzorg. Op dit moment zijn er 57 NBMV die een vraag hebben voor bestandspleegzorg.

De aanmeldingen voor bestandspleegzorg gebeuren meestal via de voogden die contact opnemen met het aanmeldpunt om een aanmelding met een A-document te doen. Ook de rechtstreeks toegankelijke leefgroepen kunnen een A-document invullen en aanmelden. Omwille van de grote vraag aan de aanmeldpunten, is het voor hen zo goed als onmogelijk om op een relatief korte termijn de vraag van de jongere op te nemen waardoor de wachttijd onnodig lang wordt.

De aanmeldingen voor netwerkplaatsingen: hier zit wat verschil in de werking van de verschillende diensten; zo kunnen bij pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel de voogden rechtstreeks bij pleegzorg aanmelden. In andere provincies (O-Vl, Limburg en W-Vl) worden CLB's ingeschakeld. Zowel in Brussel en Vlaams-Brabant en Antwerpen zijn de CLB's overbevraagd en kunnen zij hierin geen opdracht opnemen. De vraag kan ook gesteld worden of het voor de jongere zinvol / wenselijk is om hier nog een andere partij (cfr. CLB) in te betrekken om een aanmelding te kunnen doen. Immers, meestal kennen de CLB-medewerkers deze jongeren nog niet en vormt het voor voogden en jongeren een extra stap (bijkomend gesprek) om tot een aanmelding bij ITP te komen. Anderzijds betekent het voor de dienst voor pleegzorg een extra zware belasting om iedere aanmelding voor een netwerkplaatsing zelf op te nemen.

2.3. Samenwerking met nieuwe rechtstreeks toegankelijke leefgroepen

Een samenwerking werd opgestart tussen pleegzorg en de residentiële voorzieningen waar extra 'rechtstreeks toegankelijke' plaatsen voor NBMV werden gecreëerd. Dit is noodzakelijk om tot een goede doorstroming te komen van jongeren voor wie pleegzorg geïndiceerd is.

Binnen iedere provincie is actief ingezet op het informeren van de medewerkers van de rechtstreeks toegankelijke leefgroepen over pleegzorg. De film met getuigenissen die gemaakt werd in 2016 (zie eindverslag 2016) is hiervoor een nuttig instrument om zowel de begeleiders als de jongeren te informeren over pleegzorg.

De meeste leefgroepen bevinden zich in de provincie Antwerpen (n=8). Vanuit pleegzorg Antwerpen wordt actief ingezet op de samenwerking met de rechtstreeks toegankelijke leefgroepen. Er werd aan alle leefgroepen een aanbod gedaan om pleegzorg voor te stellen en te bekijken hoe een samenwerking uitgebouwd kan worden. 4 van de 8 leefgroepen zijn op dit aanbod ingegaan. Met de 4 betrokken leefgroepen is er een actieve samenwerking uitgebouwd en komen er veel vragen voor extra informatie,

ondersteunende pleegzorg en zelfs perspectiefbiedende pleegzorg. Het is niet duidelijk waarom de 4 overige leefgroepen niet op dit aanbod zijn ingegaan maar het is van belang dat ook zij ingaan op het aanbod vanuit pleegzorg, zodanig dat voor de jongeren die er verblijven ook de mogelijkheid van opvang in gezin een te overwegen piste blijft.

2.4. Voorbereiding van NBMV voor wie pleegzorg geschikt is

Een goede voorbereiding van NBMV voor wie pleegzorg geschikt is, blijft essentieel. Het is voor NBMV immers vaak onvoldoende duidelijk wat pleegzorg precies inhoudt en wat van hen wordt verwacht. De categoriale voorzieningen stonden vorig werkjaar in voor de bekendmaking en voorstelling van pleegzorg bij NBMV in de centra van Fedasil. De categoriale diensten nemen hier -afhankelijk van provincie- nog steeds een rol in op. Waar dit niet het geval is, wordt bekeken met de medewerkers van de leefgroepen en pleegzorg hoe deze voorbereiding het beste vorm wordt gegeven.

Er werden tools en methodieken (tekeningen, draaiboek, film met getuigenissen) uitgewerkt door pleegzorg samen met de categoriale voorzieningen om aan de jongeren het concept “pleegzorg” duidelijk te maken. Deze instrumenten werden gedeeld met de medewerkers van de centra waar de jongeren verblijven met de bedoeling dat zij de jongeren mee voorbereiden op pleegzorg. Nog niet alle centra zijn hiermee vertrouwd en daarom zal hier de komende maanden verder op ingezet worden.

Er wordt vanuit pleegzorg extra aandacht besteed aan een goede voorbereiding van de jongeren tijdens de matching/kennismakingsfase. De begeleider neemt hierin een belangrijke rol op om de verwachtingen/angsten van de jongere mee in kaart te brengen en hiermee rekening te houden tijdens de fase voor de opstart van de plaatsing.

2.5. Implementatie van de Alternative Family Care (AlFaCa)-methodiek¹ in de eigen organisatie

2.5.1. Rekrutering van cultuurgelijke en -verwante pleeggezinnen

De visie van de diensten voor pleegzorg bestaat erin dat het in het belang kan zijn voor NBMV om geplaatst te worden in een cultuurgelijk- of verwant pleeggezin. Er wordt daarom vanuit iedere dienst voor pleegzorg ingezet op de rekrutering van cultuurgelijke- en verwante pleeggezinnen door te investeren in bekendmaking en gecoördineerde communicatie naar de allochtone gemeenschappen. Deze manier van werven vraagt een andere aanpak dan de werving

¹ De term Alternative Family Care (AlFaCa)-methodiek is in deze context een meer toepasselijke naam dan zuiver de “nidos-methodiek” aangezien AlFaCa een bundeling is van de expertise m.b.t. pleegzorg voor NBMV van verschillende lidstaten, waaronder Nederland met Nidos. Verder in dit rapport wordt hier dieper op ingegaan, p. 8. Zie ook: <https://engi.eu/projects/alfaca/>

binnen de reguliere pleegzorg. De werkgroep Dunya, die garant staat voor cultuursensitieve pleegzorg vormt hiervoor een belangrijke bron van inspiratie. Verspreid over de provincies zijn verschillende wervingsacties ondernomen en worden er extra middelen ingezet om deze doelgroep te bereiken.

Dit werd reeds gerealiseerd in de verschillende provincies:

- Het aanmaken van een facebookpagina specifiek voor de doelgroep van NBMV. Hier worden regelmatig berichten op gepost en gedeeld in meerdere talen om zoveel mogelijk kandidaatpleeggezinnen te bereiken.
- Het ontwikkelen van meertalige flyers en wervingsmateriaal. De flyers zijn beschikbaar in het Nederlands, Frans, Engels, Arabisch, Turks en Dari.
- Aanwezig zijn op activiteiten met een infostandje georganiseerd door allerhande vzw's / organisaties die actief zijn op het terrein. Bvb. Medina moslimexpo, verschillende Iftars en suikerfeest tijdens de Ramadanperiode, Syrische zelforganisatie,...
- Het uitwerken van een sleutelfigurenwerking. Sleutelfiguren zijn aanspreekfiguren binnen hun gemeenschap die mee pleegzorg bekend wens te maken en cultuurgezinnen willen sensibiliseren m.b.t. de nood aan opvang voor NBMV / vluchtelingen. Een belangrijke manier van toeleiden naar sleutelfiguren is via de (ex-) pleegzorgers in netwerkpleegzorgsituaties.
- Samenwerking opzetten met religieuze organisaties zoals bvb. Karama Solidarity.

Het bereiken van cultuurverwante pleeggezinnen vraagt zoals gezegd een andere aanpak dan de reguliere werving en dit vraagt tijd, geduld en volharding. In de komende maanden wordt hier verder op ingezet.

2.5.2. Screening en voorbereiding van cultuurgezinnen volgens een door ALFaCa ontwikkelde methodiek;

Iedere provincie is aan de slag gegaan met de screeningsmethodiek van ALFaCa om in een eerste fase een inschatting te kunnen maken wat deze methodiek juist inhoudt en hoe deze al dan niet verschilt van de huidige screeningsprocedures / procedures voor netwerkobservatie.

Het tempo ligt enigszins anders in de verschillende diensten qua gebruik van deze methodiek maar het gemeenschappelijke doel blijft om in iedere provincie deze methodiek te implementeren. Binnen pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel en pleegzorg Oost-Vlaanderen wordt dit instrument al ingezet sinds juli 2016 en ook inhoudelijk geëvalueerd naar haalbaarheid en toepassing op de Vlaamse pleegzorgsituatie. De keuze werd gemaakt om de extra inhoudelijke

thema's die in de ALFaCa-screening aan bod komen, integraal over te nemen in de netwerkbobservatie van cultuurverwante netwerkgezinnen, net als bij cultuurverwante bestandsgezinnen die zich kandidaat stellen voor de opvang van NBMV. Deze inhoudelijk extra thema's zijn; religie, seksualiteit, migratie, genderrolpatronen, eer gerelateerde risico's, de taxatie rond het risico op kindermishandeling. De reeds bestaande inhoudelijke expertise m.b.t. screening van cultuurverwante netwerk- en bestandsgezinnen binnen de Vlaamse pleegzorgdiensten, wordt op deze manier aangevuld met de kennis vanuit ALFaCa en levert een kwalitatief hoogstaand screeningsinstrument op. Pleegzorg Oost-Vlaanderen heeft hieromtrent al een draaiboek opgesteld dat als inspiratie kan dienen voor de andere diensten bij de verdere implementatie in hun provinciale werking.

De doelstelling is om tegen het einde van 2017 voor iedere provincie een draaiboek uit te werken m.b.t. screening voor NBMV, gebaseerd op de reeds bestaande screeningsmethodes aangevuld met de ALFaCamethodiek.

2.5.3. Directe plaatsingen

Sinds begin 2017 werd een samenwerking opgezet tussen pleegzorg en Minor Ndako, rond directe plaatsingen. De keuze werd gemaakt voor de term "directe plaatsingen" i.p.v. "schakelgezinnen"; dit omdat de term schakelgezinnen de lading onvoldoende dekt en enkel binnen de Nederlandse structuur werkbaar is.

De directe plaatsingen zijn mogelijk voor NBMV jonger dan 13 jaar omdat vooral deze groep van erg jonge kinderen gebaat is bij de opvang in gezinsverband. Het is de bedoeling om de jongste NBMV zo snel mogelijk naar pleeggezinnen toe te leiden die hiervoor een aanbod hebben. De ervaring leert ons namelijk dat het moeilijker wordt om deze jongeren naar pleegzorg te oriënteren indien ze gedurende een bepaalde periode in een leefgroep verbleven voorafgaand aan de pleegplaatsing. De pleeggezinnen die zich voor deze bijzondere vorm van opvang kandidaat stellen, krijgen nog een vormingsmoment aangeboden waar belangrijke thema's (bvb. taal-en communicatiemoeilijkheden, risico op mensenhandel, medische zaken, voogdij,...) toegelicht worden zodat ze zo goed mogelijk voorbereid worden.

Samenwerkingsafspraken werden gemaakt met alle betrokken diensten; Fedasil, OOC Steenokkerzeel, Minor Ndako, dienst voogdij en pleegzorg. Van zodra een NBMV jonger dan 13 jaar aangemeld wordt bij Dienst Vreemdelingenzaken, volgen zij een apart traject binnen het OOC waar ze voorbereid worden op pleegzorg. Het OOC beschikt over een lijst van beschikbare pleeggezinnen voor deze

doelgroep. Vanuit het OOC wordt een inschatting gemaakt naar de haalbaarheid van pleegzorg voor de kinderen.

Welke jongere? elke NBMV jonger dan 13j

- zonder leeftijdswijfel (niet mogelijk veel ouder)
- zonder gekende context in België, indien context aanwezig: akkoord vragen
- zonder reisgenoot
- Indien contact met ouders/familie/belangrijke derden: moeten akkoord zijn met pleegzorg
- Akkoord voogd (indien aangesteld)

Exclusiecriteria zijn:

- ernstig getraumatiseerd
- context in België waar de jongere terecht kan
- weigering goedkeuring familie thuisland voor pleegzorg
- expliciete weigering kind (twijfel wordt aangepakt)

Wanneer er wordt ingeschat dat pleegzorg mogelijk is voor een jongere, dan gaat het kind zo snel mogelijk naar een pleeggezin. De directe plaatsingen vallen onder de module “crisispleegzorg”; 7 dagen, verlengbaar met 7 dagen. Na evaluatie kan deze module overgaan in een perspectiefzoekende module.

De begeleiding gebeurt door pleegzorg en Minor Ndako, waarbij Minor Ndako tijdens de opstart en eerste maanden van de plaatsing intensief begeleidt. Vanuit Minor Ndako is ook gedurende 3 maanden een bufferplaats binnen hun leefgroep beschikbaar, waar de jongere naartoe kan, indien de plaatsing toch vroegtijdig stopgezet wordt. Aangezien er bij dit type plaatsing geen match tussen NBMV en pleeggezin mogelijk is (door gebrek aan informatie en opstart op heel korte termijn) is het risico groter dat er toch moeilijkheden zouden ontstaan in het pleeggezin, die vooraf niet te voorspellen zijn. Minor Ndako is daarom ook gedurende de opstart en hun begeleiding 24/24 en 7/7 beschikbaar voor het pleeggezin en de jongere. De begeleiding vanuit pleegzorg is ook aanwezig op sleutelmomenten gedurende de opstart en het verdere verloop van de plaatsing. De begeleider wordt steeds geïnformeerd over de gang van zaken in het pleeggezin door Minor Ndako en wordt betrokken bij belangrijke evaluatiemomenten/ beslissingen. Het blijft belangrijk om te zoeken naar de nodige afstemming qua begeleiding, gezien na een eerste fase de begeleiding integraal wordt verdergezet door pleegzorg.

2.5.4. Specifieke begeleidingsmethodieken gericht op empowerment en competentieverhoging bij pleeggezinnen (zowel bestands- als netwerkgezinnen) uit de herkomstlanden.

We kunnen stellen dat iedere pleegzorgbegeleiding gericht is op empowerment en competentieverhoging bij de pleeggezinnen. De

begeleiding van pleeggezinnen van NBMV vormt hierbij m.a.w. geen uitzondering. Wat wel specifiek is voor deze groep pleeggezinnen is de extra samenwerking met andere betrokken diensten in het werkveld. Zo wordt er samengewerkt met de CAW's voor integrale gezinsbegeleiding of administratieve ondersteuning voor het pleeggezin. Ook is het bij sommige pleeggezinnen van belang om hen door te verwijzen en op weg te helpen naar traumaverwerking voor de pleegzorgers en / of de eigen kinderen van het pleeggezin; hiervoor kunnen we beroep doen op Solentra vzw of de CGG's met een cultuursensitieve aanpak en aan aanbod traumabegeleiding voor vluchtelingen. Verder is het ook belangrijk dat de pleegzorgers moeilijke thema's in hun eigen taal kunnen bespreken en dat ze de aangeleverde informatie correct begrijpen; daarom wordt er ingezet op het samenwerken met tolken. Bij de opstart van bestandsplaatsingen, waar de jongere vanuit een opvangcentrum komt, wordt er ook in een eerste fase samengewerkt met de categoriale diensten zodat zij hun expertise m.b.t. de jongere kunnen delen met het pleeggezin.

Zoals hieronder wordt beschreven, zijn een groot aantal pleegzorgwerkers opgeleid in de Alternative Family Care methodiek. De thema's die binnen de AlFaCa-training aan bod komen geven meer inzicht en kennis m.b.t. de leefwereld / cultuur van de jongeren én hun pleeggezinnen wat verder bijdraagt aan een kwaliteitsvolle begeleiding.

Een extra methodiek die als waardevol ervaren wordt binnen de begeleiding van pleegzorgplaatsingen van NBMV is het organiseren van ontmoetingsmomenten voor pleegouders die NBMV opvangen. Iedere provinciale dienst tracht dit aan te bieden aan de pleeggezinnen; zo werd er in West-Vlaanderen een ontmoetingsmoment georganiseerd waar er Cricket werd gespeeld door de jongeren (sport die in Afghanistan heel populair is) en er samen gegeten werd. Ook in Oost-Vlaanderen en Antwerpen werden gelijkaardige momenten georganiseerd. Zulke ontmoetingen kunnen een gevoel creëren van verbondenheid, ervaringen en inzichten worden gedeeld en nieuwe contacten worden gelegd.

2.6. Ondersteuning bij de implementatie van de AlFaCa-methodiek

Gedurende de eerste helft van 2017 werd sterk ingezet op de opleiding van pleegzorgwerkers in de Alternative Family Care (AlFaCa). De Alfacatraining werd door 125 hulpverleners gevolgd.

AlFaCa is een Europees project opgericht om de methodieken van Stichting Nidos en diegene van andere deelnemende lidstaten (België, Denemarken, Tsjechië, Duitsland en Oostenrijk) over te dragen naar andere Europese landen. Minor-Ndako is één van de partners in dit project. Alfacaca gaat inhoudelijk voornamelijk over cultuursensitief werken, individuele cultuur

en groeps cultuur, protectieve-en risicofactoren bij NBMV en het screeningsinstrument van Nidos. De inhoudelijke aspecten van AlFaCa kunnen toegepast worden op iedere procedure binnen pleegzorg voor NBMV; voorbereiding, intake, screening én begeleiding.

Vanuit het AlFaCa-project werd een eerste train-the-trainer opgezet in november 2016, waar 2 medewerkers van Minor Ndako en 1 medewerker van pleegzorg opgeleid werden als trainer binnen de methodiek van “opvang in gezinnen voor NBMV”. De doelstelling van AlFaCa is om zoveel mogelijk professionals op te leiden in de bestaande methodiek en op die manier voor zoveel mogelijk NBMV een kwaliteitsvolle oplossing binnen pleegzorg te kunnen aanbieden.

Op 29-30 januari 2017 vond de eerste AlFaCa-training plaats en deze was opengesteld voor alle geïnteresseerden in het werkveld van NBMV waaronder pleegzorgwerkers, voogden, medewerkers van de opvangcentra, Fedasil,... Hier waren 30 deelnemers aanwezig.

Nadien werd deze training aangeboden aan alle diensten voor pleegzorg met aanpassingen aan de noden van de pleegzorgwerkers en aan de pleegzorgsituatie in Vlaanderen. Iedere provincie heeft de mogelijkheid gehad om een training te volgen en met de inhoud aan de slag te gaan. De training werd steeds samen gegeven met een medewerker van iedere provincie die expertise heeft in het werken met NBMV of projectverantwoordelijke is voor NBMV binnen hun provincie.

- 4 mei 2017: AlFacatraining voor Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel, 30 deelnemers.
- 15 mei 2017: AlFacatraining voor Pleegzorg Oost-Vlaanderen, 20 deelnemers.
- 22 mei 2017: AlFacatraining voor Pleegzorg Provincie Antwerpen: 20 deelnemers
- 12 juni 2017: AlFacatraining voor pleegzorg Limburg en pleegzorg West-Vlaanderen: 25 deelnemers.

De komende maanden zal verder ingezet worden op de implementatie van deze methodiek binnen alle provinciale diensten. Vanuit de interprovinciale functie zal dit via intervisiemomenten gecoördineerd en op elkaar afgestemd worden. Bestaande werkwijzen worden doorgegeven en reeds opgebouwde expertise wordt gedeeld onder de diensten.

3. Cijfers:

Hieronder volgt een weergave van de cijfers voor de periode van januari 2017 t.e.m. mei 2017.

3.1. Plaatsingen NBMV

	VB-B	O-VI	A'pen	W-VI	Lim	Totaal
Lopende bestandsplaatsingen voor 2017	10	10	16	5	11	52
Lopende netwerkplaatsingen voor 2017	45	50	26	25	4	150
Opgestarte bestandsplaatsingen in 2017	2	4	5	2	1	14
Opgestarte netwerkplaatsingen in 2017	15	21	29	5	2	72
TOTAAL	72	85	76	37	18	288

3.2. Directe plaatsingen

Sinds januari 2017 zijn er **4 directe plaatsingen** opgestart van de jongste NBMV in pleegzorg. 2 in pleegzorg Oost-Vlaanderen, 1 in Pleegzorg West-Vlaanderen en 1 in Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel.

Dit betreft de helft van de NBMV jonger dan 13 jaar die in België aankwamen sinds januari 2017. De andere jongeren verblijven nu in de leefgroep Junior van Minor Ndako en konden omwille van allerhande redenen niet in een pleeggezin terecht (psychische moeilijkheden, geen pleeggezin beschikbaar, te oud op papier).

3.3. Pleeggezinnen voor NBMV (jan-mei 2017)

	VB-B	O-VI	A'pen	W-VI	Lim	Totaal
Aanwezig op infomoment	44	8	17	5	1	75
Pleeggezin weerhouden	3	2	2	1	0	8
Overstap naar regulier	5	0	0	4	0	9
In screeningstraject	12	5	4	1	1	23
Afgehaakt	3	0	0	0	0	3
Niet weerhouden	1	0	0	0	0	1
Tijdelijk afgehaakt	2	1	0	0	0	3

Uitsplitsing 'pleeggezin weerhouden'

	VB-B	O-VI	A'pen	W-VI	Lim	Totaal
Beschikbaar	2	0	1	4	0	7
In matching	0	1	0	0	0	1
Proefcontact	0	1	5	2	0	8

3.4. Beëindigde plaatsingen NBMV (jan-mei 2017)

	VB-B	O-VI	A'pen	W-VI	Lim	Totaal
Overgang naar zelfstandig wonen	1	1	4	1	0	7
Gezinshereniging	1	0	1	0	0	2
Overgang naar ander pleeggezin	0	0	3	0	0	3
Overgang naar fedasilcentrum	0	1	0	1	0	2
Overgang naar categoriaal centrum	0	0	0	0	0	0
Andere	1	0	1	2	0	3
TOTAAL	3	2	9	4	0	18

3.5. Plaatsingen voor vluchtelinggezinnen met minderjarige kinderen en meerderjarige vluchtelingen met een beperking

Ondanks de moeilijkheden qua regelgeving voor dit deel van het project, werden er in de provincie Antwerpen **3 plaatsingen** gerealiseerd. Deze plaatsingen zijn intussen afgerond; 2 vluchtelinggezinnen wonen intussen zelfstandig en 1 gezin woont nog steeds in de studio van het pleeggezin maar krijgt contextbegeleiding.

3.6. Belangrijkste resultaten

- Van januari 2017 tot en met mei 2017 zijn er 86 nieuwe plaatsingen gestart voor NBMV in pleegzorg. 14 NBMV konden terecht bij een bestandsgezin en 72 NBMV werden opgevangen binnen hun netwerk.
- In totaliteit worden binnen Pleegzorg Vlaanderen 288 NBMV opgevangen; 66 in bestandspleegzorg en 222 in netwerkpleegzorg.
- Van de jongste NBMV (jonger dan 13 jaar) werden er 4 direct bij aankomst in België geplaatst in een pleeggezin via de "directe plaatsingen".

- Van januari t.e.m. mei 2017 zijn er 75 geïnteresseerden naar een infomoment gegaan. 8 pleeggezinnen werden reeds weerhouden en 23 gezinnen zijn nog in screening. 9 pleeggezinnen zijn doorgestroomd naar de reguliere pleegzorg. Op dit moment zijn er 8 beschikbare gezinnen en zijn 8 pleeggezinnen bevinden zich in de kennismakingsfase met een jongere.
- Gedurende de voorbije 5 maanden zijn er 18 pleegplaatsingen beëindigd. Dit betreft in de meeste gevallen geen breakdown (negatief vroegtijdig beëindigen van een pleegplaatsing). De meeste jongeren (n=7) gaan over naar zelfstandig wonen, 3 gaan over naar een ander pleeggezin, bij 2 jongeren vond gezinshereniging plaats en 6 jongeren gaan naar een centrum (fedasil, begeleidingstehuis).

4. Besluit

Dankzij de inzet van velen en de goede samenwerking met alle betrokken partners kunnen we stellen dat het project een goede doorstart heeft genomen tijdens de eerste 5 maanden van 2017. De vragen voor pleegzorg voor deze bijzondere doelgroep blijven toenemen en steeds meer NBMV vinden hun plaats binnen een gezinscontext; op dit moment verblijven in totaliteit 288 NBMV in de Vlaamse pleegzorg.

De eerste ervaringen met de directe plaatsingen zijn veelbelovend en het is van belang dat deze werking bestendigd en verdergezet kan worden. De helft van de NBMV jonger dan 13 jaar (n=4) zijn bij aankomst in België meteen in een pleeggezin geplaatst.

Inhoudelijk werd er aandacht besteed aan de vooropgestelde doelstellingen; het systeem voor aanmelding, samenwerking met de nieuwe rechtstreekse leefgroepen, de voorbereiding van NBMV voor wie pleegzorg geschikt is. Ook wat de implementatie van Alternative Family Care betreft werd er ingezet op het uitwerken van een screeningsinstrument, het werven en rekruteren van cultuurgelijke-of verwante pleeggezinnen, empowerende begeleidingsmethodieken,...

Gedurende de 2^e helft van het werkjaar 2017 zal het project met dezelfde inspanningen verdergezet worden en zullen de vooropgestelde doelstellingen verder opgevolgd en uitgewerkt worden.

Bijlage 1 : evaluatienota opgemaakt door Vluchtelingenwerk Vlaanderen juni 2017; Lore Robeyns.

PROJECT GEEF DE WERELD EEN THUIS - GEZIN IN GEZIN

Het project “Geef de wereld een thuis” werd opgestart in november 2015 met als doel om vluchtelingen op te vangen bij pleeggezinnen. Voor het luik ‘gezin in gezin’² bleken er enkele administratieve en juridische drempels te zijn, waardoor het project slechts bij een zeer beperkt aantal pleeggezinnen kon starten. We geven hier kort een evaluatie van deze plaatsingen, en schetsen eveneens het huidige regelgevend kader dat gevormd werd op basis van een besluiswijziging in de Codex Ruimtelijke Ordening.

1. EVALUATIE VORIGE PLEEGPLAATSINGEN

In 2016 werden vier pleegplaatsingen gerealiseerd. Drie van een vluchteling gezin, en één van een alleenstaande volwassene met een psychiatrische problematiek.

1.1. MEERWAARDE VAN HET PROJECT

Uit de gerealiseerde plaatsingen blijkt de noodzaak en meerwaarde van het project.

Aan de kant van de **vluchteling gezinnen** werd de plaatsing als enorm waardevol ervaren. Drie gezinnen in een zeer precare situatie (alleenstaande vader met twee minderjarige kinderen, man met hoogzwangere vrouw, en niet-begeleide minderjarige met tante met een zware fysieke handicap) werden opgevangen. Zo werd voorkomen dat zij op straat terecht kwamen. Bovendien werden ze ingebed in een sterk Belgisch netwerk en door hen ondersteund in zeer veel uitdagingen waar ze voor stonden. De band tussen pleeggezin en vluchteling gezin blijft voorlopig bewaard in de drie plaatsingen. Vluchtelingenwerk ontvangt veel berichten over de bijzonder moeilijke situatie van erkende vluchtelingen die de asielopvang moeten verlaten. Zij vinden nauwelijks geschikte huurwoningen, en hebben moeite hun weg te vinden in de Belgische samenleving het eerste jaar. De nood aan Belgische gastgezinnen, voor tijdelijke opvang en ondersteuning tijdens de eerste maanden/jaar, blijft dus hoog.

Gesprekken met de **pleeggezinnen** tonen ook een positieve evaluatie, mits bijsturingen van het project. De gezinnen wijzen op de kennis die zij hebben verworven van een andere cultuur, de interessante uitwisselingen en de mogelijkheid iemand in nood te kunnen helpen. Dit neemt niet weg dat er ook enkele zaken minder goed zijn gelopen. Op basis van deze gesprekken, en gesprekken met de pleegzorgbegeleiders, stellen we een aantal noodzakelijke bijsturingen van het project voor. Indien deze worden doorgevoerd, verwachten we dat we de toekomstige plaatsingen nog beter zullen verlopen. Enkel het pleeggezin waar een alleenstaande man met een psychiatrische problematiek werd geplaatst, heeft dit als negatief ervaren.

² Opvang van een gezin erkende vluchtelingen (met minstens één minderjarig kind) voor maximum zes maanden bij een pleeggezin.

Ook hier stellen we een bijsturing voor om een dergelijke situatie in de toekomst te voorkomen.

1.2. BIJSTURING OP BASIS VAN EVALUATIE VORIGE PLEEGPLAATSINGEN

GEÏDENTIFICEERDE KNELPUNTEN

1. VRAAG VERSUS AANBOD

Het project is opgestart om een matching te maken tussen het aanbod van vele Belgische gezinnen om tijdelijk vluchtelingen te huisvesten, en de vraag vanuit de asielopvang om vluchtelingen die geen geschikte huurwoning vinden te ondersteunen. We merken in de praktijk dat vraag en aanbod niet goed op elkaar zijn afgestemd.

De gezinnen die werden aangemeld voor verblijf bij een pleeggezin zijn kwetsbare gezinnen. Zij vragen veel ondersteuning, en dit gaat de draagkracht van het pleeggezin soms te boven. Vanuit de asielopvang kunnen we echter vermoeden dat de meer zelfredzame vluchtelingengezinnen er - mits veel moeite - in slagen zelf een min of meer geschikte huurwoning te vinden. Het aanbod van de pleeggezinnen lijkt meer gericht te zijn op deze zelfredzamere vluchtelingengezinnen. Zij vragen nog steeds veel ondersteuning op verschillende domeinen, maar vermoedelijk minder intensief.

2. BEGELEIDING

De pleeggezinnen geven aan dat de begeleiding niet altijd voldoende was, en niet altijd duidelijk. Er is nood aan een meer intensieve begeleiding, bij voorkeur met tolk, die regelmatig langskomt. Zeker bij de aanvang van de plaatsing. Tijdens deze momenten moet ruimte zijn om het samenleven te bespreken, en eventuele problemen aan te pakken. Verder is het aangewezen meer in te zetten op ondersteuning van een buddy, die enkele ondersteuningstaken van het pleeggezin kan overnemen.

3. FINANCIEEL

Om verschillende redenen werd slechts beperkt of geen geld gespaard door de vluchtelingengezinnen. Oorzaken hiervan bleken hoge kosten voor procedure gezinshereniging, nog af te betalen schulden, of slecht beheer van het budget. Als gevolg hiervan werd in geen enkele van de situaties voldoende gespaard voor een huurwaarborg. Nochtans bevordert dit ten zeerste de kansen op het vinden van een huurwoning (itt gebruik maken van een OCMW-waarborg).

In één pleegplaatsing werd zeer slecht zorg gedragen voor het appartement door het vluchtelingengezin. Het appartement werd vuil en met schade verlaten. De vergoeding die het vluchtelingengezin aan het pleeggezin betaalde, dekt niet de kosten van verbruik + herstellingen. De verzekering werd ingeschakeld om dit op te vangen.

In een ander gezin werd in de eerste maanden erg veel verbruikt (water, gas). De kosten van het verbruik van het vluchtelingengezin lagen hoger dan de vergoeding die zij betaalden voor het gebruik van de woonruimte. Het pleeggezin heeft dit besproken, waarop het vluchtelingengezin veel economischer is omgegaan met het verbruik.

4. INSCHATTING PYSCHIATRISCHE PROBLEMATIEK

Bij de plaatsing van de alleenstaande volwassene met psychiatrische problematiek werd een verkeerde inschatting gemaakt van de zwaarte van de problematiek. Deze verergerde tijdens de plaatsing, en leidde ertoe dat het pleeggezin zich niet meer veilig voelde. Nochtans werd zowel door Vluchtelingenwerk Vlaanderen, als door gespecialiseerde pleegzorgmedewerkers een intake afgenomen met de man.

VOORSTEL TOT BIJSTURING

Gezien het project een totaal nieuw gegeven is binnen de werking van de pleegzorgdiensten, grijpen we de geïdentificeerde knelpunten aan als leerpunten. De langzame start van het project maakt het mogelijk uit deze ervaringen te leren en nodige aanpassingen door te voeren. Mits bijsturing op een aantal assen, zijn we er van overtuigd dat toekomstige plaatsingen veel beter gematcht en opgevolgd kunnen worden.

1. AANPASSING COMMUNICATIE EN SELECTIE VLUCHTELINGEN

Bij de aanvang van het project in januari - februari 2016, werd een communicatie uitgewerkt naar de asielopvang, om het project bekend te maken. Deze schetst het project, en gaf als kernboodschap mee dat vluchtelingengezinnen die niet tijdig een woning konden vinden, tijdelijk door een pleeggezin opgevangen en ondersteund konden worden. Als gevolg hiervan vermoeden we dat voornamelijk kwetsbare gezinnen werden/zullen worden aangemeld. De reden dat deze gezinnen geen woning vinden kan pech zijn, maar ook moeite met zoeken vanwege trauma, depressie, taalproblemen of laaggeschoold zijn. Het opvangen van zulke kwetsbare gezinnen is noodzakelijk, maar een te zware taak voor een pleeggezin.

De **communicatie** naar de asielopvang wordt aangepast, en vertrekt vanuit een andere visie. We richten ons op vluchtelingengezinnen die graag geholpen willen worden bij hun eerste stappen in de Belgische samenleving door een Belgisch gezin. Zij zullen deze boodschap meekrijgen van zodra zij hun beslissing van erkenning ontvangen. We werken een **methodiek** uit die begeleiders in de asielopvang kunnen gebruiken om het project uit te leggen aan kandidaat-vluchtelingen.

Ook de intake en selectie van vluchtelingen wordt aangepast. De screening wordt aangepast zodat er meer ruimte is voor de **detectie van kwetsbaarheid en specifieke noden**. Aan de hand hiervan verwachten we betere matchings te realiseren.

2. BEGELEIDING VAN PLEEGGEZIN EN VLUCHTELINGENGEZIN

Er zal een duidelijke “**functie-omschrijving**” uitgewerkt worden van de verschillende partners in dit project. Hierin worden taken, verantwoordelijkheden en samenwerkingsvormen beschreven. Partners zijn onder andere PZ, VwV, asielopvang, CAW, OCMW, Agentschap I&I, ... Zo is het zowel voor alle betrokken begeleiders, als voor de pleeggezinnen, duidelijk wie welke taken op zich neemt, en aan wie een bepaalde vraag gesteld kan worden.

Om het pleeggezin van bij de start van de plaatsing goed te omkaderen, is het belangrijk de verschillende (lokale) partners te activeren voor het vluchtelingengezin verhuist naar het pleeggezin. Zo is het **netwerk rond de plaatsing paraat** van bij de start.

De pleeggezinnen vroegen ook een meer intensieve begeleiding van de pleegzorgbegeleider, zeker in de eerste weken. Daarom is het aangeraden dat de **pleegzorgbegeleider** wekelijks langsgaat tijdens de beginperiode , en zowel het pleeggezin als het vluchtelingengezin spreekt. Indien nodig met een tolk. Indien de plaatsing verder goed verloopt, kan overgegaan worden tot een tweewekelijks of driewekelijks huisbezoek. Hierbij vragen we de begeleider aandacht te hebben voor het opvolgen van het verbruik van de nutsvoorzieningen, aangezien dit een steeds terugkerend thema is.

We zullen vrijwilligersvacatures verspreiden om buddy's aan te trekken die de pleeggezinnen kunnen ondersteunen. De **buddy** heeft bij voorkeur reeds enige ervaring met het ondersteunen van vluchtelingen, en kan bestaande netwerken aanspreken.

Bedenking: is dit mogelijk binnen het takenpakket en werktijd van een pleegzorgbegeleider om tijdens de eerste weken na de plaatsing wekelijks langs te gaan? Welke andere opties zijn er indien dit niet mogelijk is?

3. FINANCIËEL

Aangezien het vluchtelingengezin vanaf nu geen vergoeding meer zal betalen voor hun verblijf, leven zij enkele maanden in een zeer comfortabele situatie. Het pleeggezin ontvangt de volledige pleegzorgvergoeding per minderjarig kind.

Om enkele mistoestanden te voorkomen voeren we twee wijzigingen door.

3.1. We verplichten een **huurwaarborg** te betalen (via bankwaarborg OCMW). Er wordt een plaatsbeschrijving opgemaakt bij aanvang en bij einde van de pleegplaatsing. Schade of slecht onderhoud zullen vergoed worden aan de hand van de bankwaarborg. Het opmaken van een plaatsbeschrijving, en de consequentie dat slecht onderhoud het gezin geld zal kosten, zal aanzetten tot goed onderhoud van de woning. In geval er toch schade is, wordt het pleeggezin vergoed door het vluchtelingengezin via de regeling van de bankwaarborg.

3.2. We verplichten in de afsprakennota dat het vluchtelingengezin een bepaald **bedrag per maand spaart** van het leefloon.

- Voor een gezin met een leefloon van 1156€ per maand (+ kindergeld voor de kinderen) wordt afgesproken dat er 500€ gespaard dient te worden.
- Voor een alleenstaande met een leefloon van 867€ (indien als alleenstaande beschouwd) of 578€ (indien als samenwonende beschouwd) wordt de pleegzorgregeling bekeken (cfr. Aangepaste pleegzorgvergoeding); en een bedrag vastgesteld.

Het geld dat gespaard wordt kan aangewend worden

- Bij uitstroom voor het betalen van een huurwaarborg, aankopen van nodige meubels, ...
- Bij uitstroom voor het vergoeden van eventuele schade indien de waarborg niet voldoende blijkt te zijn of het opleggen voor hoge verbruikskosten.
- Tijdens het verblijf om eventuele kosten te dekken van gezinshereniging indien het leefloon niet voldoende is.

Door deze werking zijn er meer garanties dat er effectief voor een huurwaarborg gespaard wordt. Bovendien leeft het vluchtelingengezin in een realistischere situatie én wordt hen de mogelijkheid van sparen uitgeklaard.

Bedenking: deze zaken zullen tevens door de betrokken pleegzorgmedewerker geregeld en opgevolgd moeten worden. Is dit mogelijk?

4. GELEIDELIJKE PLAATSING BIJ PYSCHIATRISCHE PROBLEMATIEK

Omdat de screeningstermijn niet toestaat om uitgebreide screening van de psychiatrische problematiek te doen, zal de plaatsing stapsgewijs verlopen. Na matching, zal gestart worden met één dag. Vervolgens een weekend. Vervolgens een verlengd weekend. Indien beide partijen de plaatsing willen verderzetten kan overgegaan worden tot verhuis.

2. EVALUATIE REGELGEVEND KADER

Het kader voor een kandidaat-pleeggezin om een vluchtelingengezin te kunnen opvangen in hun huis krijgt stilaan vorm. We geven hier een beknopt overzicht van het traject dat zij moeten volgen, met nog mogelijke onduidelijkheden of knelpunten, afhankelijk van de situatie van het pleeggezin.

Let wel, dit is een voorlopige inschatting van de stand van zaken vanuit Vluchtelingenwerk Vlaanderen, op basis van de verkregen informatie, eigen onderzoekswerk en signalen van het terrein.

- 1. Pleeggezin(PG) in Vlaanderen heeft een woning waarbij vluchtelingengezin (VG) een aparte badkamer/keuken/.. heeft.**

Creatie ondergeschikte wooneenheid

Zij moeten volgens de regelgeving van Ruimtelijke Ordening (RO) een ondergeschikte wooneenheid creëren³. Sinds juli 2016 is de vergunningsplicht vervangen door een meldingsplicht.

Welke stappen doorlopen ze?

Invullen meldingsformulier, aangetekend bezorgen College van Burgemeester en Schepenen van je gemeente, of afgeven aan dienst RO (ontvangstbewijs vragen).	
Binnen 30 dagen ontvang je aktename van melding.	Plaatsing VG kan starten van zodra ontvangst van de aktename.
De mededeling van aktename (grote gele affiche) wordt aangeplakt aan de woning en vermeldt dat er een ondergeschikte wooneenheid wordt gecreëerd voor de opvang van asielzoekers of vluchtelingen. Omwonenden hebben 45 dagen tijd om beroep aan te tekenen.	
Wanneer einde opvang VG, invullen stopzettingsformulier, aangetekend bezorgen College van Burgemeester en Schepenen van je gemeente, of afgeven aan dienst RO (ontvangstbewijs vragen).	

Mogelijke toekomstige problemen

De lokale dienst Ruimtelijke Ordening (RO) van een stad/gemeente heeft nog steeds specifieke regels. Burgers die momenteel gebruik maken van de meldingsplicht om een erkend vluchteling op te vangen, krijgen niet altijd na 30 dagen een aktename van melding. In sommige gemeentes wordt bijkomende informatie gevraagd (een plan van de woning, getekend door een architect), of moet de eigenaar eerst nog een aantal aanpassingen aan de woning doen (aparte bel installeren, ...). Het is zeer tijdsintensief om op voorhand na te gaan voor elke gemeente waar een kandidaat-pleeggezin is, wat de werkwijze van de lokale dienst RO is.

Domicilie

Domicilie was oorspronkelijk voorzien op het adres van de het pleeggezin, wat mogelijke impact zou kunnen hebben op eventuele (aanvullende) uitkeringen van een pleeggezin. FOD BiZa werkt aan een nieuwe code voor het rijksregister, waardoor het VG als apart gezin beschouwd wordt. **Deze code is nog in aanmaak.** Het is voor ons voorlopig onduidelijk wanneer deze code er zal zijn.

Woonbonus

Een PG dat een woonbonus of hypothecaire lening heeft voor zijn woning, **verliest een deel van dit fiscaal voordeel.** Immers, de woonbonus heeft enkel betrekking

³ Zie vorige nota's voor meer uitleg over het proces dat hieraan vooraf is gegaan.

op het deel dat dient als eigen bewoning. De oppervlakte die als ondergeschikte wooneenheid wordt gemaakt, wordt niet voor eigen bewoning gebruikt, maar voor die van een VG.

Voor het deel dat na de melding niet eigen-woning wordt, kan je wel beroep doen op de federale woonbonus. De federale woonbonus bedraagt 30% van kapitaalaflossing + interest (Vlaamse woonbonus 40%). De kapitaalaflossing kan enkel ingebracht worden voor tot een maximum van 75 000€ geleend bedrag.

Dat wil zeggen dat voor een PG dat een lening heeft van om en bij de 75 000€, zij op een deel van hun woonbonus een verlies zullen lijden van 10%. Voor de PG met een lening boven de 75 000€ zullen zij op deze schijf boven de 75 000€ geen fiscaal voordeel meer ontvangen op de kapitaalaflossingen.

Voorbeeld:

PG heeft een lening afgesloten in 2013 van 75.000€. Ze hebben in het voorgaande jaar 6.000 € kapitaalaflossing gedaan en €3.000 aan interesten betaald.

- Volledige Vlaamse woonbonus: 40% van 9.000€ (kapitaalaflossing + interest) = 3.600€

Wanneer 20% van de woning ondergeschikte wooneenheid wordt:

- Vlaamse woonbonus: $9.000\text{€} * 80\%$ (deel eigen woning) = 7.200€
Hiervan 40% = 2.880€
 - Federale woonbonus: $9.000\text{€} * 20\%$ (deel niet eigen woning) = 1.800€
Hiervan 30% = 540€
- Totaal: 3.420€ → verlies van 180€ fiscaal voordeel.**

PG heeft een lening afgesloten in 2013 van 150.000€. Ze hebben in het voorgaande jaar 12.000 € kapitaalaflossing gedaan en € 6.000 aan interesten betaald.

- Volledige Vlaamse woonbonus: 40% van 18.000€ = 7.200€

Wanneer 20% van de woning ondergeschikte wooneenheid wordt:

- Vlaamse woonbonus: $18.000\text{€} * 80\%$ (deel eigen woning) = 14.400€
Hiervan 40% = 5.760€
- Federale woonbonus: Kapitaalaflossing: $12.000\text{€} * 20\%$ (deel niet eigen woning) = $2.400\text{€} * 0.5 = 1.200\text{€}$ Hiervan 30% = 360€

Interesten: $6.000\text{€} * 20\%$ = 1.200€ . Hiervan krijg je 30% terugbetaald = 360€

Totaal: 6.480€ → verlies van 720€ fiscaal voordeel.

Het aanvragen van de federale woonbonus gebeurt via het belastingformulier en brengt op het eerste zicht geen extra papierwerk mee.

Nog uit te klaren vragen:

Blijft het verlies van de Vlaamse Woonbonus voor zolang de woning een ondergeschikte wooneenheid heeft, of enkel voor de periodes dat deze bewoond wordt? Wat bvb. met een pleeggezin dat een vluchtelingengezin opvang van januari tot en met mei, en vervolgens een volgend VG opvangt van december tot mei het volgende jaar. Verliezen zij voor de

periode van juni tot en met november ook hun fiscaal voordeel? We vermoeden dat het al dan niet bewonen van de ondergeschikte wooneenheid geen invloed zal hebben op de woonbonus. Het fiscaal verlies blijft vermoedelijk gelden zolang de ondergeschikte wooneenheid wordt behouden. Van zodra er een stopzettingsformulier aan de lokale dienst RO bezorgd wordt, zal het fiscaal verlies ook stoppen. Dit is nog niet bevestigd.

2. PG in Vlaanderen heeft een kamer voor VG, deelt de andere faciliteiten

Er is geen probleem voor de regelgeving van RO. Dit wil zeggen dat er geen melding van creatie ondergeschikte wooneenheid is.

Mogelijke toekomstige problemen:

Lokale regelgeving kan het opvangen van een VG bij PG zien als het **omvormen van een ééngezinswoning naar meergezinswoning**. In sommige steden/gemeentes is dit verboden of vergunningsplichtig.

3. PG in Brussel

In Brussel geldt de uitzonderingsregel van RO niet. Je moet sowieso **een stedenbouwkundige vergunning aanvragen** omdat je het gebruik van een goed geheel of gedeeltelijk wijzigt.⁴

Procedure: Je downloadt het aanvraagformulier voor een vergunning. Het ingevulde formulier stuur je via een aangetekende brief naar het College van Burgemeester en Schepenen van je gemeente. Binnen 30 dagen na het indienen van het formulier ontvang je een ontvangstbewijs als het dossier volledig is of een ontvangstbewijs van onvolledig dossier met de lijst van ontbrekende documenten.⁵ Meer informatie over de procedure kan je [hier](#) vinden.

Na het ontvangen van de vergunning, kan de huurder nog niet onmiddellijk verhuizen. Er is immers een periode van 20 dagen waarin de gemachtigde ambtenaar tijd heeft om zijn toezichthoudende bevoegdheid uit te oefenen. In deze periode gaat de gemachtigde ambtenaar na of de vergunning rechtsmatig is afgeleverd.⁶ Dit betekent dat het verblijf van het VG pas kan beginnen 20 dagen nadat je de vergunning hebt ontvangen.

⁴ Art. 98 BWRO, BS 26 mei 2004.

⁵ "Behandeling van het dossier", *Stedenbouw Brussel*, via <http://stedenbouw.irisnet.be/vergunning/de-vergunningsaanvraag/behandeling-van-het-dossier> geraadpleegd op 9 mei 2017.

⁶ "Na de vergunning", *Stedenbouw Brussel*, via <http://stedenbouw.irisnet.be/vergunning/apres-le-permis> geraadpleegd op 9 mei 2017.

CONCLUSIE

De impact voor het pleeggezin zal case per case moeten bekeken worden volgens volgende parameters:

- Woonsituatie (creatie ondergeschikte wooneenheid of niet)
- Woonbonus. Indien een woonbonus, afhankelijk van bedrag van de lening en de kapitaalaflossing kan de impact berekend worden op hun fiscaal voordeel van het volgende aanslagjaar.
- Lokale regelgeving rond RO in geval van creatie ondergeschikte wooneenheid, of rond omvorming eengezinswoning.

Dit proces is een serieuze extra drempel voor het kandidaat-pleeggezin om effectief een VG op te vangen, én bijzonder veel extra werk voor de pleegzorgmedewerker.

Een andere optie is tijdens de selectie van een kandidaat-pleeggezin de woonsituatie zo goed mogelijk uit te klaren, en enkel PG te selecteren in een eerder eenvoudige situatie. Het risico is dat we hierdoor veel kandidaat-pleeggezinnen zullen verliezen. Het uitklaren van de woonsituatie is bovendien niet zo evident. De pleegzorgmedewerker zal op de hoogte moeten zijn van enkele specifieke regelgevingen.

ALGEMENE CONCLUSIE

Bij de selectie van de kandidaat-pleeggezinnen zal de pleegzorgbegeleider samen met het PG goed de situatie van het gezin moeten nagaan, en hen begeleiden in eventuele meldingen en andere administratieve/juridische gevolgen. Voor bepaalde PG zal er veel extra administratie bijkomen, en/of verlies van fiscaal voordeel (woonbonus). Bovendien is het volledig regelgevend kader niet volledig duidelijk. Een pleeggezin dat een sociaal engagement wil aangaan, weet dus niet op voorhand wat mogelijke gevolgen kunnen zijn. We vermoeden dat dit alles een extra drempel zal zijn voor kandidaat-pleeggezinnen, en veel bijkomend werk voor een pleegzorgmedewerker.

De evaluatie van de voorbije pleegplaatsingen, noopt ook tot een aantal bijstellingen. Eén daarvan is de nood aan extra ondersteuning door de pleegzorgbegeleider, en een betere financiële dekking (dmv huurwaarborg). Ook dit geeft extra werk en administratie.